

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Brottsoffer](#) > [Rättigheter För Brottsoffer Per Land](#) > 1 - Mina rättigheter som brottsoffer

1 - Mina rättigheter som brottsoffer

Vilken information kan jag få från myndigheten när brottet har inträffat (t.ex. från polisen, åklagarmyndigheten) men innan jag anmäler brottet?

Polisen och åklagaren är skyldiga att informera dig om:

- dina möjligheter att få skadestånd från den misstänkte eller ersättning från staten;
- att åklagaren, om du begär det, oftast är skyldig att förbereda och framföra ditt skadeståndskrav i domstol;
- bestämmelserna om kontaktförbud, målsägandebiträde och stödperson;
- hur du ansöker om rättshjälp och juridisk rådgivning;
- möjligheterna till och förutsättningarna för medling;
- myndigheter och organisationer som erbjuder stöd och hjälp;
- de kontaktuppgifter som behövs för att få upplysningar om det egna ärendet;
- den fortsatta handläggningen och vilken roll du kommer att ha i den;
- rätten till tolkning och översättning;
- rätten till ersättning för kostnader;
- förundersökningen inte inletts eller lagts ned;
- vart du kan vända dig med klagomål som rör handläggningen av ditt ärende;
- åtal väckts eller inte;
- om en gripen eller arresterad person avviker.

Observera att ovanstående information lämnas efter en polisanmälan. Men du kan naturligtvis ta del av informationen på t.ex. Brottsoffermyndighetens webbplats innan du gör en polisanmälan.

Jag bor inte i det EU-land där brottet ägde rum (EU-medborgare och icke EU-medborgare). Hur skyddas mina rättigheter?

Om du är utländsk medborgare och blivit utsatt för brott i Sverige har du rätt till samma information som svenska medborgare (se ovan). Du har också rätt till tolkning och översättning om du inte behärskar det svenska språket.

Om du har utsatts för brott utomlands är det myndigheterna i det landet som ansvarar för att informera dig om dina rättigheter. Se mer information om rättigheter i andra EU-länder här.

Vilken information ska jag få om jag anmäler ett brott?

Polisen och åklagaren är skyldiga att informera dig om:

- dina möjligheter att få skadestånd från den misstänkte eller ersättning från staten;
- att åklagaren, om du begär det, oftast är skyldig att förbereda och framföra ditt skadeståndskrav i domstol;
- bestämmelserna om kontaktförbud, målsägandebiträde och stödperson;
- hur du ansöker om rättshjälp och juridisk rådgivning;
- möjligheterna till och förutsättningarna för medling;
- myndigheter och organisationer som erbjuder stöd och hjälp;
- de kontaktuppgifter som behövs för att få upplysningar om det egna ärendet;
- den fortsatta handläggningen och vilken roll du kommer att ha i den;
- rätten till tolkning och översättning;

- rätten till ersättning för kostnader;
- förundersökningen inte inletts eller lagts ned;
- vart du kan vända dig med klagomål som rör handläggningen av ditt ärende;
- åtal väckts eller inte;
- om en gripen eller arresterad person avviker.

Har jag rätt till kostnadsfri tolkning eller översättning (när jag kontaktar polis eller annan myndighet eller under utredningen och rättegången)?

Du har rätt till tolkning och översättning om du inte behärskar det svenska språket.

Hur ska myndigheten se till att jag är förstått (om jag är ett barn eller har en funktionsnedsättning)?

Du har rätt till tolk om du har en funktionsnedsättning som innebär att du är döv, hörselskadad eller har en talskada.

Brottsoffermyndigheten har tagit fram ett material som är särskilt anpassat för barn. På <https://www.jagvillveta.se/> får du information om dina rättigheter vid brott.

Polisen har också särskild information till dig som barn:

<https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Olika-typer-av-brott/Barn-och-ungdomar/>

Stöd till brottsoffer

Vem ger stöd till brottsoffer?

Som brottsoffer kan du få stöd från flera ideella föreningar och organisationer. Dessutom ska socialtjänsten i din kommun enligt lag verka för att den utsatts för brott och dennes närstående för stöd och hjälp.

Hänvisar polisen att mig automatiskt till brottsofferstödet?

Vid anmälan ska polisen informera dig om myndigheter och organisationer som erbjuder stöd och hjälp. Om du medger det, lämnar polisen i vissa fall över dina kontaktuppgifter till t.ex. en brottsofferjour som sedan tar kontakt med dig. Du kan också själv ta kontakt med en organisation som erbjuder stöd.

Hur skyddas min personliga integritet?

Om du söker stöd från en socialtjänst är ditt ärende sekretessbelagt. Personer som arbetar ideellt hos en frivilligorganisation med att stödja brottsoffer, har avlagt ett tystnadslofte. Du kan också vara anonym när du tar kontakt med en sådan organisation.

Måste jag anmäla ett brott innan jag kan kontakta brottsofferstödet?

Nej, det måste du inte.

Personligt skydd om jag är i fara

Vilka typer av skydd finns?

Det finns flera typer av skydd som du som brottsoffer kan få:

- Kontaktförbud

Genom kontaktförbud vill man undvika situationer som kan vara farliga för brottsoffret. Kontaktförbudet har tillkommit och blivit använt främst för att skydda kvinnor från hot och trakasserier av en tidigare make eller sambo, men det kan också utfärdas för att skydda barn och andra utsatta. Ett kontaktförbud innebär att den som hotar och trakasserar dig förbjuds att besöka dig, följa efter dig eller ta kontakt med dig på något annat sätt, till

exempel via brev, sms, telefonsamtal eller kamrater. Det kan också utvidgas till ett förbud att uppehålla sig i närheten av din bostad, arbetsplats eller annan plats där du brukar vara.

Ett kontaktförbud kan även riktas mot en person som bor tillsammans med den som hotas. För ett sådant förbud, som syftar till att utestänga den hotande från den gemensamma bostaden, krävs stor risk för brott mot den sammanboendes liv, hälsa, frihet eller frid.

Det är åklagaren som beslutar om kontaktförbud. Om åklagaren inte utfärdar ett sådant, kan du begära att frågan prövas av tingsrätten. Den som bryter mot förbudet kan dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

- Skyddat boende

Personer och deras barn som utsätts för våld i nära relation kan behöva flytta tillfälligt från sin bostad. Skyddade boenden erbjuds av både kommuner och kvinnojourer. Kontakta kommunens socialtjänst eller en lokal kvinnojour för mer information.

- Skyddade personuppgifter

Om du behöver hålla din adress eller ditt namn hemligt på grund av hot eller andra trakasserier kan du få en markering för särskild sekretessprövning, så kallad sekretessmarkering, införd i folkbokföringsregistret. Sekretessmarkeringen förs också in i andra offentliga register, till exempel bil- och körkortsregistren. En omprövning av sekretessmarkeringen sker i regel varje år.

Ett annat sätt att skydda personuppgifter är att en hotad person får vara folkbokförd på en annan adress än där den bor, så kallad skyddad folkbokföring. Skyddad folkbokföring ska som regel medges för obestämd tid.

Begäran om skyddade personuppgifter i form av sekretessmarkering och skyddad folkbokföring görs via blankett som du hittar på Skatteverkets hemsida, som du sedan postar in. Det är viktigt att du själv anger att du har skyddade personuppgifter vid kontakt med myndigheter. Dessutom måste du vara väldigt försiktig i kontakter med organisationer, företag och andra.

- Namnbyte

Andra åtgärder för att öka skyddet kan vara att byta namn. Ett byte till en förälders efternamn kan ske genom en anmälan till Skatteverket. Ett byte till något annat efternamn kräver tillstånd av Patent- och registreringsverket.

- Fingerade personuppgifter

Vid hot om särskilt allvarlig brottslighet mot liv, hälsa eller frihet och när andra skyddsåtgärder inte bedöms ge tillräckligt skydd kan du tillåtas att använda fingerade, det vill säga påhittade, personuppgifter. Begäran om att få använda fingerade personuppgifter görs hos polisen.

- Personsäkerhetsprogram

I undantagsfall, när andra åtgärder inte fungerar, kan hotade personer som har betydelse för utfallet i en rättslig process få skydd genom polisens särskilda personsäkerhetsprogram.

Vem kan ge mig skydd?

Beroende på vilket skydd det är frågan om, är det olika organisationer som ger och tar beslut om skydd. Se avsnittet ovan.

Kommer någon att bedöma jag om jag riskerar att skadas igen av gärningsmannen?

För att fastställa ditt behov av särskilda skyddsåtgärder under polisutredningen och rättegången ska polisen så snart som möjligt göra en individuell skyddsbedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till brottets allvarlighet och dina personliga förhållanden. Om du är under 18 år så anses du alltid ha ett särskilt skyddsbehov.

Socialtjänsten brukar också använda särskilda bedömningsmetoder för att utreda risken för att du utsätts igen av brott av en gärningsperson du lever tillsammans med.

Kommer någon att bedöma jag om jag riskerar att skadas genom det straffrättsliga systemet (under utredningen och rättegången)?

För att fastställa ditt behov av särskilda skyddsåtgärder under förundersökningen och rättegången ska polisen så snart som möjligt göra en individuell skyddsbedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till brottets allvarighet och dina personliga förhållanden. Om du är under 18 år så anses du alltid ha ett särskilt skyddsbehov.

Vilket skydd finns för mycket utsatta brottsoffer?

De mest ingripande skyddsåtgärderna vid allvarlig brottslighet är fingerande personuppgifter och polisens personsäkerhetsprogram (se mer ovan).

Finns det särskilda rättigheter för minderåriga?

Socialtjänsten ansvarar för att ett barn, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver. Socialtjänsten ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvara för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver.

En av mina familjemedlemmar har avlidit på grund av brottet - vilka rättigheter har jag?

Socialtjänsten ansvarar även för att ge stöd till anhöriga när en närstående utsatts för brott. Det finns också ideella föreningar som arbetar särskilt med att stödja anhöriga när en familjemedlem avlidit på grund av brott.

Du kan också ha rätt till kompensation i form av anhängersättning. Antingen genom skadestånd eller brottsskadeersättning från staten.

En av mina familjemedlemmar har utsatts för ett brott - vilka rättigheter har jag?

Socialtjänsten ansvarar även för att ge stöd till anhöriga när en närstående utsatts för brott. Många av de skyddsåtgärder som redovisas ovan kan bli aktuella även för dig om du har en anhörig som utsatts för brott. Flera ideella föreningar erbjuder också stöd till anhöriga.

Kan jag få tillgång till medlingstjänster? På vilka villkor? Är jag är säker under medling?

Medling innebär att brottsoffer och gärningsperson möts för att tillsammans med en opartisk medlare prata om det som hänt. När gärningspersonen är under 21 år är kommunen skyldig att kunna erbjuda medling.

En förutsättning för medling är att brottet är erkänt. Dessutom ska båda parter vilja delta. Medlingen kan leda till avtal, bland annat om hur man ska bete sig vid eventuella framtida kontakter med varandra, vilket kan vara en trygghet för brottsoffret.

Avtal om ekonomisk kompensation för skador är också möjligt men kan leda till problem, särskilt om det handlar om flera gärningspersoner, stora belopp eller personskador. Kontakta Brottsoffermyndigheten om du har frågor om sådana avtal. Om du ingår ett avtal om ekonomisk kompensation kan du gå miste om brottsskadeersättning.

Den utsedde medlaren (som ska vara kompetent, rättsrådig och opartisk) ansvarar för att medlingen genomförs på ett säkert sätt för dig.

Var hittar jag lagstiftning om mina rättigheter?

En sammanställning över några viktiga lagar och förordningar på området finns på [Brottsoffermyndighetens webbplats](#).

■ Senaste uppdatering: 15/07/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.